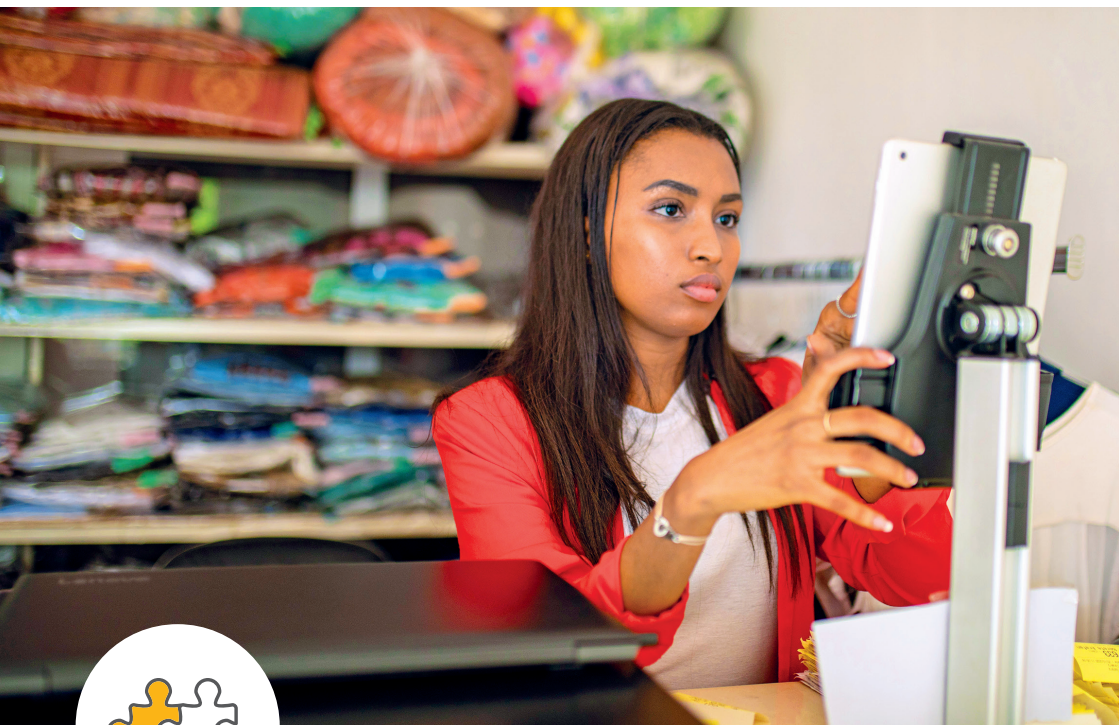

© Enabel - FK Picture

Ontwikkeling en betrokkenheid van de private sector in de gouvernementele samenwerking

Duurzame ontwikkeling is enkel mogelijk als de acties van de publieke sector, de private sector en de civiele maatschappij elkaar versterken. Als Belgisch ontwikkelingsagentschap en uitvoerder van de gouvernementele samenwerking ondersteunt Enabel de ontwikkeling en de betrokkenheid van de private sector in zijn partnerlanden.

Private sector en ontwikkeling

Dynamische markten en privébedrijven zijn het meest doeltreffende middel om rijkdom, werkgelegenheid en welvaart te creëren voor iedereen. De private sector vertegenwoordigt gemiddeld 60 % van het bbp, 80 % van de kapitaalstromen en 90 % van de werkgelegenheid in de minder ontwikkelde landen.

De Agenda 2030 en de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's), waar bijna alle landen van de wereld achter staan, beogen niet alleen minder armoede, maar ook inclusieve economische groei, het creëren van waardig werk en inkomsten, onderwijs, gezondheidszorg, transport, voedselveiligheid, toegang tot energie, tot water, enz. Wanneer we de ontwikkeling van de private sector ondersteunen, erkennen we zijn cruciale rol in het bereiken van de SDG's, niet als een doelstelling op zich, maar als een middel om erin te slagen.

Werken in een fragiele context: een specificiteit van Enabel

Enabel is vooral actief in fragiele contexten, die economisch heel kwetsbaar zijn door de afwezigheid van economische gangmakers op lange termijn. Er zijn weinig economische mogelijkheden en de afhankelijkheid van externe hulp is groot.

In een fragiele context is het ondernemingsklimaat zeer ongunstig: de infrastructuur ontbreekt of is in slechte staat; de informatie over de economische opportuniteiten is onvolledig; de ondernemingen zijn kleiner en hebben het moeilijk om zich te ontwikkelen door een gebrek aan opgeleid personeel; de informele economie floreert doordat de bevolking allerlei activiteiten ontwikkelt om in haar levensonderhoud te voorzien; de toegang tot financiering is zeer ingewikkeld; er is een gebrek aan transparantie, de corruptie is zeer aanwezig, de capaciteiten en zelfs de legitimiteit van de overheidsdiensten zijn verzwakt... Om de fragiele context en kwetsbare spelers te versterken, moeten specifieke keuzes gemaakt worden, vooral voor vrouwen en jongeren, en zijn aangepaste acties vereist. Daarom besteedt Enabel bijzondere aandacht aan de verbetering van het ondernemingsklimaat in deze contexten.

Mondiale uitdagingen

De wereld staat voor enorme uitdagingen om tegen 2030 de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen te bereiken. Enabel wil ertoe bijdragen door zijn ervaring en expertise in een aantal specifieke domeinen aan te reiken: vrede en veiligheid, klimaatverandering en milieu, sociale en economische ongelijkheid, verstedelijking, menselijke mobiliteit, en wereldburgerschap. In onze zoektocht naar passende oplossingen houden wij rekening met de onvermijdelijke realiteit van de demografische explosie en geloven wij stellig in de kracht van vrouwen en jongeren.

De private sector ontwikkelen en betrekken is een van de oplossingen die Enabel naar voren schuift als antwoord op de mondiale uitdagingen. Hier spitst Enabel zijn actie toe op drie domeinen:

Het ondernemingsklimaat verbeteren

Door te focussen op de elementen waaruit het ondernemingsklimaat bestaat, zoals betere governance, voldoende infrastructuur, aangepaste beroepsopleiding, een transparant reglementair kader, een efficiënte overheid om de privésector aan te moedigen een grotere rol te spelen, wil Enabel een hefboomeffect creëren en zorgen voor een gunstig klimaat waarin het economische initiatief kan opbloeien.

De economische ketens en sectoren versterken

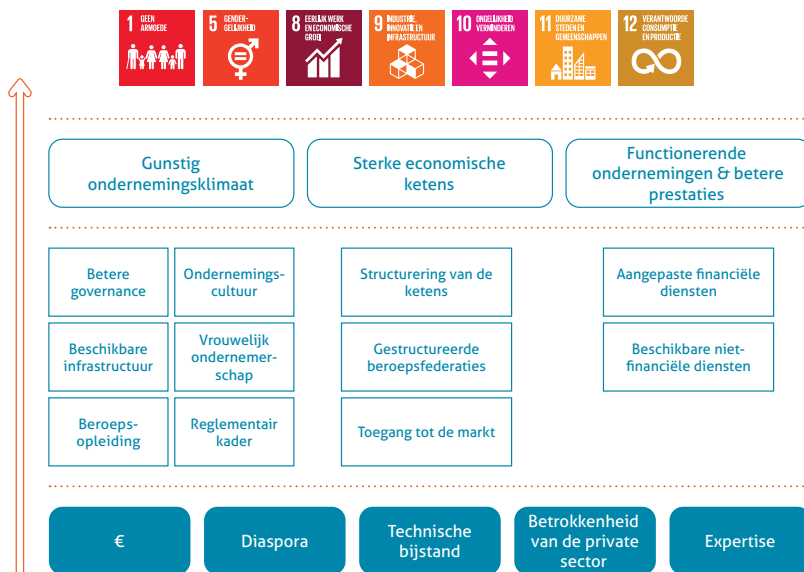
Door te werken aan de structurering van de waardeketens, voor een betere toegang tot de markten, voor de formalisering en de professionalisering van de actoren en met name van de beroepsfederaties, worden de belangrijke economische ketens en sectoren versterkt, en bieden ze meer groeikansen en mogelijkheden om arbeidsplaatsen te creëren.

Ondernemingen oprichten en de prestaties verbeteren

Het derde actiedomein, is ervoor zorgen dat vraag en aanbod van financiële en niet-financiële diensten (bedrijfsdiensten) die de bedrijven nodig hebben om zich te ontwikkelen beter op elkaar zijn afgestemd. Op die manier worden meer ondernemingen opgericht en kunnen ze beter presteren, en dus ook meer economische en sociale toegevoegde waarde creëren.

Duurzame en inclusieve economische groei

Specifieke instrumenten en niches voor Enabel

Bij de ondersteuning van de private sector onderscheidt Enabel zich door in te zetten op drie niches in het bijzonder:

Vrouwelijk ondernemerschap

De participatie van de vrouw in de economische groei is een hoeksteen van de Agenda 2030 van de Verenigde Naties. Het belang van het vrouwelijk ondernemerschap voor de economische ontwikkeling wordt algemeen erkend. Met de hoogste graad vrouwelijke ondernemers ter wereld maakt het Afrikaanse continent van het ondernemerschap een ware emancipatiefactor, ook al vertoont het vrouwelijk ondernemerschap grote zwaktes: het gebrek aan opleiding (en aan basisonderricht); de ongelijkheid tussen de geslachten, de hoge garanties en rentevoeten, het gebrek aan technologische oplossingen, enz. Dat is de reden waarom Enabel activiteiten en middelen voorziet om de gemeenschap van ondernemende vrouwen te consolideren op het vlak van nieuwe technologieën, deze zichtbaar te maken en ervoor te zorgen dat de begeleidingsstructuren en andere (bijvoorbeeld financiële)

tussenpersonen correct opgeleid zijn, en gesensibiliseerd voor het vrouwelijke ondernemerschap. Zo kunnen ze deze vrouwen aangepaste diensten leveren en ervoor zorgen dat de digitale/technologische tool (ook) ten dienste staat van het empowerment van de vrouwen. Bovendien focust Enabel op vrouwelijk ondernemerschap gericht op groei en niet op levensonderhoud.

Digitaal ondernemerschap

Digitalisering is een krachtige motor van de lokale innovatie en structurele economische ontwikkeling waarmee onze partnerlanden zich kunnen losmaken van de traditionele ontwikkelingsprocessen. De digitale technologieën werken als katalysator voor positieve veranderingen in de educatieve systemen, de sociale mentaliteit, de institutionele governancestructuren en, vooral, de handelspraktijken.

Om het digitale ondernemerschap te versterken, stelt Enabel volgende algemene acties voor: sensibiliseren en informeren van vrouwen, jongeren (en hun ouders) voor de kansen die de digitalisering biedt op het vlak van ondernemerschap; versterken van de digitale competenties van vrouwen en jongeren zodat ze voordeel kunnen halen uit de nieuwe elektronische diensten als ondernemer; stimuleren van de oprichting en de groei van digitale start-ups door een gunstig klimaat te verzekeren; de digitale start-ups ertoe aanzetten hun ervaring te delen door hen zichtbaarder te maken.

Eerlijk ondernemerschap

Om de duurzame ontwikkeling in de partnerlanden en in België te promoten heeft de Belgische staat Enabel belast met het beheer van het Trade for Development Centre (TDC). Dat draagt bij tot een inclusieve en duurzame economische groei, door eerlijke handel te promoten en door de toegang tot de markten van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (mkmo's) en van de producentenorganisaties in de partnerlanden te verbeteren.

Daarvoor heeft TDC een coachingtraject uitgewerkt bestemd om de capaciteiten van de mkmo's te versterken op het vlak van (financieel, organisatorisch, bestuurlijk) beheer en marketing (positionering, toegang tot de markten, communicatie, verkoop). Het biedt deze mkmo's ook financiële steun om een antwoord te bieden op de prioriteiten die gesteld worden tijdens de coaching. De doelstelling is de kleine producenten de gelegenheid te bieden om hun eigen ontwikkeling in handen te nemen, d.w.z. oplossingen te vinden, strategieën uit te werken, te ondernemen en te innoveren.

Van de instrumenten waarover Enabel beschikt voor het uitvoeren van zijn strategie, zijn er twee relatief nieuw voor de organisatie:

De toegang tot financiering vergemakkelijken

In de fragiele landen waar Enabel werkt, heeft het doelpubliek van de projecten tal van moeilijkheden om toegang te krijgen tot financiering. Enabel werkt niet rechtstreeks aan het aanbod van de financiering, maar zorgt ervoor dat de voorwaarden vervuld zijn voor een goede afstemming van de vraag naar en het aanbod van financiering door de dynamieken en de actoren te begeleiden, door hen in contact te brengen en door hun capaciteiten te versterken, om financiering te krijgen van de financiers. In bepaalde omstandigheden zullen specifieke acties gevoerd worden om het risico dat de investeerders nemen, te verkleinen.

De private sector betrekken

Via commerciële of financiële partnerschappen op het vlak van innovatie en expertise kunnen de (Belgische en/of internationale) privébedrijven bijdragen tot de ontwikkeling van de partnerlanden. Voor elk partnerschap dat wordt aangeknoopt met de private sector geldt het win-win-winprincipe : de uiteindelijke begunstigen, het privébedrijf en Enabel moeten voordeel halen uit de samenwerking. Bij het creëren van partnerschappen met de private sector kan de diaspora, die vaak een motor is voor de oprichting of de uitbreiding van ondernemingen en voor het creëren van werkgelegenheid, een belangrijke rol spelen.

“Als ondernemer worden wij in Guinee geconfronteerd met heel wat uitdagingen. In de wasserijsector is het vooral de toegang tot energie, het gebrek aan water en ook het gebrek aan gekwalificeerde arbeidskrachten. Enabel heeft ons in contact gebracht met de private sector en verschillende experts. We worden dagelijks begeleid door coaches, en samen hebben we een actieplan opgesteld dat we over meerdere maanden trachten te volgen.”

Rama Diallo
Oprichtster van Blue Cleaners, Guinee

Onze ervaring

Stimuleren van de sector van de bouwmaterialen 'Made in Rwanda'

Het Belgisch-Rwandese initiatief voor stedelijke economische ontwikkeling (UEDi, 2019-2024) ondersteunt de bouw van economische infrastructuur (zoals ambachtencentra, markten en verbindingswegen) in de Rwandese steden Musanze, Rubavu en Rwamagana. Het project wil de sector van de bouwmaterialen 'Made in Rwanda' ondersteunen en de groei en het innovatievermogen ervan bevorderen. Op die manier gebruikt Enabel de infrastructuurprojecten om de ketens van de lokale en duurzame bouwmaterialen, zoals leem, bamboe en de bijproducten van de landbouw, te stimuleren. Voorts krijgen de bedrijven van deze ketens een betere toegang tot de technologische innovatie, commerciële ontwikkelingsdiensten en een betere toegang tot de financiering. Dat gebeurt via een fonds dat financiële producten aanbiedt die aangepast zijn aan de behoeften van deze ondernemingen.

Ondersteuning bij het reduceren van de plattelandsemigratie en de re-integratie in Senegal

De uitdaging van het Project ter ondersteuning van het reduceren van de plattelandsemigratie en de re-integratie in Senegal (PARERBA) is de jonge werklozen in het aardnotenbekken kansen op waardig werk te bieden en de terugkeer van de migranten naar het platteland te stimuleren. Er worden diverse oplossingen geboden: integratie van de jongeren in de landbouwproductie door hen toegang te verschaffen tot geïrrigeerde perimeters en door hen technisch te begeleiden, rond bereedeneerde landbouwpraktijken en rond de toegang tot inkomstgenererende markten; coaching van de jongeren om hun micro-onderneming op te richten en/of te ontwikkelen in de agro-voedingssectoren, ontwikkeling van digitale begeleidingsoplossingen (om een antwoord te bieden op de beperkingen van de Covid-19-crisis); begeleiding bij de digitale transformatie van de ondernemingen, met name door gebruik te maken van de e-commerce-platformen voor een betere toegang tot de markt, samenwerking met kmo's die actief zijn in deze sectoren in Senegal, zodat ze investeren in het aardnotenbekken en ze zich ertoe verbinden jongeren aan te werven. Het project biedt al deze economische operatoren ook de mogelijkheid om toegang te krijgen tot de diensten van verschillende financiële instellingen die actief zijn in de ondersteuning van de mkmo's in de agro-voedingssector.

Het digitale ondernemerschap in Benin

In navolging van het reusachtige buurland Nigeria of van Senegal, Kenia en Rwanda, heeft Benin besloten om van de digitalisering een belangrijke vector van zijn ontwikkeling te maken. Enabel zet in op de ondersteuning van het ecosysteem van de digitale economie in Benin om de prestaties van de ondernemers en ondernemers in deze sector te vergroten. De motivatie achter dit initiatief is de sterke aanwezigheid van jongeren die digitale diensten of producten aanbieden, alsook structuren die de incubatie of de versnelling van hun ondernemingen begeleiden. Het DigiBoost-project legt in het bijzonder de nadruk op de stimulatie en de zichtbaarheid van de gemeenschap van ondernemers in het digitale domein.

Stedelijk ondernemerschap in Guinee

Het initiatief voor stedelijk ondernemerschap beoogt de ontwikkeling van inclusief ondernemerschap op de as Conakry-Kindia-Mamou in Guinee. Hierbij worden inclusieve ondernemingen binnen sectorale clusters die veelbelovend zijn voor de economische en sociale ontwikkeling begeleid in hun groei. Het gaat in het bijzonder om de clusters Gastvrijheid en Toerisme, Duurzame stad - met inbegrip van de activiteiten van Beheer en terugwinning van afval & Habitat, en Digitalisering. Een reeks acceleratiediensten ondersteunen de ondernemers om hun groeihefbomen te activeren via drie hoofdassen: de structurering, de toegang tot de markt en de ondersteuning van de mobilisatie van financieringen.

Bovendien draagt het project bij tot de versterking van het ondernemers-ecosysteem. Dat doet het door de invoering van een overkoepelende organisatie van de incubators te ondersteunen. Deze overkoepelende organisatie begeleidt de professionalisering van de Guineese incubators en hun vermogen om kwaliteitsvolle diensten te leveren aan de ondernemers en ondernemsters. Het project begeleidt ook de belangrijke openbare structuren die belast zijn met de promotie van de Guineese private sector en de uitwerking en de uitvoering van het mededingingsbeleid.

Vrouwelijk ondernemerschap in Guinee

Het initiatief voor vrouwelijk ondernemerschap is gericht op de ontwikkeling van inclusief en duurzaam ondernemerschap, en dan vooral van de beginnende en actieve micro- en kleine en middelgrote ondernemingen van vrouwen die evolueren binnen de clusters van het stedelijke ondernemerschap en de doelsectoren van het agrarische ondernemerschap (ananas, aardappel en mango, alsook de valorisatie van wilde vruchten), op de as Conakry-Kindia-Mamou. Het project legt het accent op de specifieke behoeften van deze mkmo's van vrouwen met het oog op de versterking van de capaciteiten, toegang tot de financiering en toegang tot de markt.

De interventie ondersteunt ook de socio-economische en professionele inschakeling van kwetsbare vrouwen/meisjes (gescheiden vrouwen, weduwen, wezen en schooluitvallers, ...) die opgevangen worden in de centra voor empowerment van vrouwen ('centres d'autonomisation pour femmes' - CAF) en de NAFA-centra die ook tweede-kansscholen worden genoemd. De interventie draagt ook bij tot de ontwikkeling van een gunstig klimaat voor de economische emancipatie van de vrouwen via sensibilisering en pleitbezorging.

Belgisch Ontwikkelingsagentschap

Naamloze vennootschap van publiek recht met sociaal oogmerk

Hoogstraat 147

1000 Brussel, België

T + 32 (0)2 505 37 00

Anne Flahaut - anne.flahaut@enabel.be

www.enabel.be

België

partner in ontwikkeling